

הרב משה קלירס, ר"מ ביה"ס הגבוה לטכנולוגיה, ירושלים

תלמידים יקרים!

מספרים על הצדיק, רבי לוי יצחק מבערדיטשוב זצ"ל, שבהזמנות ששלח לחתונת בנו, כתב: החופה תתקיים בעזר הבורא בירושלים הבנויה, אם חלילה וחס לא יגיע עד אז משיח צדקנו, תתקיים החופה פה בבערדיטשוב...

תקותי, מאווי ותפילתי שמכתב זה ישיגכם וימצאכם בדרך העולה ירושלימה, או ספונים בביתכם, רכונים שוב על הספרים — כשהמלחמה הנוראה וספיחיה השונים הרחק מאחור.

ומאחר ושרויים אנו לדאבוננו עדיין בתקופה מלאה תהפוכות, שאיפיונה הוא חוסר יציבות, הפתעות חדשות לבקרים, אי ודאות במה שילד יום, נזכרתי במשל נפלא של ה"חפץ-חיים".

— בשנים כתיקונן — אומר "החפץ חיים", בעת ששורר שלום בעולם, יקשה מאד לחייל לעלות בגרם המעלות ולהגיע לדרגת קצונה בכירה. מן ההכרח שיעשה שנים רבות בעבא, יצטיין בלמודים שונים, יעבור הכשרות מיוחדות ויבצע משימות רבות. אולם בזמן מלחמה, בשעה שהמדינה ותושביה נתונים בסכנה, יכולים גם עולי ימים, אפילו חיילים "ירוקים" להגיע לדרגה גבוהה ולדלג על שלבים אחדים בסולם הפיקוד — אם יגלו תושיה, יחרפו נפשם ויבצעו מעשי גבורה שיביאו להכחדת האויב.

— וכך גם המצב בלימוד תורה וקיום המצוות, ממשיך "החפץ-חיים", ואומר: לפנים בישראל, כשהעולם היהודי היה מלא וגדוש בתורה, מרובים היו הגאונים, הצדיקים, היראים והשלמים, אמנם ימים בבחינת ימי שלום היו, שנים כתיקונן, וקשה היה לאדם פשוט להגיע ולעלות לדרגות גבוהות בתורה ויראה, היה צורך ללמוד הרבה, לעמול וליגע במשך שנים. ברם בימינו, שונה המצב, שעת חרום היא עתה, מעטים הם לומדי התורה, גאונים וצדיקים — נער יספרם. בעת כזו לא יקשה לאדם פשוט להגיע במהירות — על ידי השתדלות והתאמצות לדרגת שר גדול בתורה, להסתופף ולהתקרב לבורא יתברך ויתעלה.

נכונים היו דבריו של החפץ-חיים בשעתם, טובים ומתאימים הם שבעתיים בימינו אלה, בתקופה שלאחר המבול. אפילו נת, שהקב"ה בתורה הקדושה מעיד עליו שהיה צדיק תמים בדורותיו המושחתים, דור המבול, נעשה חולין, וירד מדרגתו עקב הרפיית המתח הרוחני ("ויחל נח... ויטע כרם" — עשה עצמו חולין. רש"י).

מאידך, ידוע שמי שעומד בזמנים כאלה בנסיון, אינו נגרר אחר הסביבה, אלא ממשיך לקיים את יעודו של היהודי עלי אדמות, ממשיך בשמירת המצוות קלה

כבחמורה, נוטל ספר "טוב" בשעות הפנאי — שתקופה זו של "לא שלום, לא מלחמה" משופעת בהן, מתחזק ומתחשל ובונה תדמית חדשה לעצמו. בשעות קשות אליו מגלה האדם צפונותיו, עתה פורץ החוצה כל הטוב והיפה שבפנים או חלילה... ופשוט, שככל שהשרשים של העץ ענפים, מחופרים ועמוקים — כך קשה לעוקרו ולנתקו ממקומו.

תלמידים יקרים! אנו מצפים בקוצר רוח ובכליון עיניים לשובכם. עשינו — ונעשה בעזרת ה' את כל המאמצים שלא ייפגעו לימודיכם בעתיד הקרוב — והרחוק. חדשנו הלמודים הסדירים לפני הצהריים — וצרפנו למסגרת הקודש גם שעתיים אחרי הצהריים. בלמודי חול נלמדים קורסים שאינם כלולים במסגרת הלמודים הרגילה, חומר צדדי שלא תזדקקו לו בשובכם. נשתדל ללכת לקראתכם ככל האפשר, בודאי כבר קבלתם מחזור שני של דפי עבודה שיקלו עליכם לחזור למסגרת הלימודים התקינה כשתשובו לחבוש ספסל הלימודים — וייעשו כל המאמצים שדפי עבודה וחומר עזר נוסף יתומצת ויעבור לידכם. (בינתיים צורפו למעגל המגוייסים אנשים נוספים מן הצוות ואולי ישבש הדבר זמנית את התוכניות, אך בודאי ייערך הצוות הנותר ויצמצם ככל האפשר את החורים). ובינתיים, היו שלום (— כמה מלאת משמעות היא המילה הזו בימים אלו!), חזקו ואימצו, אל תראו ואל תחתו, כי ה' אלקי צבאות ישראל הולך עמכם לנחותכם הדרך. אם פנאי וחשק לכם, אנא כתבו אלינו מספר מלים.